

א	יְהוָה אֱמָצָאָה,	מְקוֹמָהּ נִעְלָה וְנִעְלָם!
ב	וְאֵנָה לֹא אֱמָצָאָה,	כְּבוֹדָהּ מְלֵא עוֹלָם!
ג	דְּוַמְצָא בְּקִרְבִּים,	אֶמְסִי אֶרֶץ הַקִּים,
ד	הַמְשַׁנֵּב לְקִרְבִּים,	הַמְבַטֵּחַ לְרַחֲקִים,
ה	אֵמָה יוֹשֵׁב בְּרוֹבִים,	אֵמָה שׁוֹבֵן שְׁחִקִים,

פיוטים לשבת
 על אהבתך
 יונה מצאה בו מנוח
 ידידי השכחת
פיוטים לסליחות
 יה שמע אביוניך
קינות
 ציון הלא תשאל
 ליבי במזרח

יג	יְרֵשִׁתִּי קִרְבָּתָהּ	בְּכָל-לִבִּי קִרְבָּתִיךָ,
יד	וּבְצִאֹתַי לְקִרְבָּתִיךָ -	לְקִרְבָּתִי מִצִּיאֹתֶיךָ,
טו	וּבְסִלְאֵי גְבוּרָתֶךָ	בְּפִנְיֵי חַיּוֹתֶיךָ,
טז	מִי יֹאמֶר לֹא רָאָה -	הֵן שָׁמַיִם וְחַיִּלָם
יז	יְגִידוּ מוֹרָאָה.	בְּלִי נִשְׁמַע קוֹלָם .
יח	דְּוַאֲמָנָם כִּי יוֹשֵׁב	אֱלֹהִים אֶת-הָאָדָם -
יט	וּמֵה-יַחֲשֵׁב כָּל-חֹשֵׁב	אֲשֶׁר בְּעֵפֶר יִסְוֶדֶם,
כ	וְאֵמָה קָדוֹשׁ יוֹשֵׁב	תְּהַלְלוֹתָם וּכְבוֹדָם,
כא	חַיּוֹת יוֹדוּ סִלְאָהּ	הַעֲמִידוֹת בְּרוּם עוֹלָם,
כב	עַל-רֵאשֵׁיהֶם בְּסִיָּהּ	וְאֵמָה נִשְׂא כָּלָם .

שו"ת הרשב"א חלק א סימן תיח

ורבי יהודה הלוי מתפאר בעניני החכמות בתהלותיו ופיוטיו הנפלאים. וממנו אצלנו עוד ספר הכוזר / כוזרי/ כפי מה שקבלנו הפליג לחקור ולבאר בסתרי התורה והנבואות על צד הסכמת הדת והמושכל בכל כחו יותר מכל אשר היו לפניו.

רבי שם טוב אבן שם טוב - ספר אמונות
 הרוצה לעבוד את אלוהיו יחשוק בספר ההוא

רבי עזריה מן האדמו"ם - מאור עינים פרק לו
 מלא ברכת ה' בדעות אמיתיות אשר כל יהודי נאמן בבריתו יאות לו ללמדו לעצמו ולבקש שיכתב על לוח לב כל אחד מבניו ומתלמידיו עם ציווי ואזהרה: "השמר לך פן תעזוב את הלוי"

הגר"א - תוספות מעשה רב
 ספר הכוזרי הוא קדוש וטהור עיקרי אמונת ישראל ותורה תלויין בו

ספר הכוזרי – ספר תשובות לטענות נגד הדת המושפלות והבאת ראיות להגנה עליה

המאמר הראשון

א'

נשאלתי על אודות הטענות שיש לי נגד מתנגדינו הפילוסופים ואנשי הדתות, וכן נגד פורקי העל החולקים על הצבור.² נזכרתי מה ששמעתי מטעוני החבר,³ אשר היה אצל מלך הכוזרים שקבל עליו את דת היהודים⁴ לפני כארבע מאות שנה, כאשר הועד ומופיע בספרי דברי הימים,⁵ שנשנה לו חלום, שכביכול מלאך פונה אליו ואומר לו: "כוננתך רצויה בעיני אלהים, אבל המעשה שלך אינו רצוי".⁶ הוא היה מתאמץ מאוד לקיים את המצוות שבדת הכוזרים עד כדי שהיה הוא עצמו משרת במקדש ומקריב קרבנות בכונה זכה וטהורה. כלאימת שהתאמץ במעשים אלה היה המלאך מופיע בליקל ואומר לו: "כוננתך רצויה, אבל המעשה שלך אינו רצוי". דבר זה גרם לו שיחקר בדבר הדתות

והכתות. ולבסוף התייחד, הוא וצבור הכוזרים.

בין טעוניו של החבר היו כאלה ששכנעו אותי ותאמו את אמונתי. לכן חשבתי לנכון לרשם את הטענות האלה כפי שנטענו, והמשפילים בינו (דניאל י"ב, י).

מספר שכאשר ראה מלך הכוזרים בחלומו שכוננתו רצויה לאלהים ומעשהו אינו רצוי, וצוהו המלאך בשנתו לבקש את המעשה הרצוי לאלהים, שאל פילוסוף אחד על אמונתו. הפילוסוף אמר לו: אין לאלהים לא שביעות-רצון ולא שנאה, כי הוא יתעלה נעלה מעל הרצונות והמטרות. המטרות מורות על חסרון מצבי-המטרות. כי קיום המטרה הוא שלמות לו, וכל עוד לא התקיימה הרי הוא חסרון לו. כמו כן נעלה הוא, לשיטת הפילוסופים, מלדעת את הפרטים, כי הם משתנים עם הזמנים, וכידיעתו של אלהים אין שנוי. לכן אין הוא יודע אותך, כל שכן שלא ידע את כוננתך ואת מעשיך, כל שכן שלא ישמע את תפלתך ויראה את תנועותיך. ואם אמנם אומרים הפילוסופים שאלהים ברא אותך, הרי זה על דרך מטפורת, כי הוא עלת העלות בכריאת כל נברא, לא שהוא מכנן מלפניו. אכן, הוא מעולם לא ברא אדם, כי העולם קדום. מאז ומתמיד נולד אדם מאדם שקדם לו. מתרכבות בו

מכיון שזאת תהיה אמונתך, אל תשים לב איזו תורה¹¹ אתה מקבל על עצמך או באיזו דת אתה מאמין ואיזו אלהות אתה מעריץ, ובאיזו אמירה, באיזו לשון ובאילו מעשים אתה מאמין. או בדה לך דת לענין הענוה, ההערצה והשבח כדי לכלכל את מדותיך ולהנהיג את ביתך ומדינתך,¹² אם אתה מקבל עליהם. או קבל על עצמך בתור דת את החקות השכליות שחברון הפילוסופים, ותהינה התכונותך ומטרותך זך נפשך.

סכמו של דבר, בקש זך הלב בכל דרך האפשרית לך, לאחר שתשיג את העקרונות הכלליים של המדעים לאמתותיהם. אז תשיג את מבקשך, כלומר, לדבק ברוחני הזה, כלומר, בשכל הפועל. אולי ישרה עליך נבואה ויודיעך חכמה נסתרת בחלומות אמת ודמיונות הקולעים אל האמת.